

Hoe kan leerplicht bijdragen aan leerrecht?

Betekenisvolle interventies vanuit een integrale aanpak

OPENBAAR MINISTERIE

1 juni 2018

Inleiding

- * Voorstellen
- * Inhoud presentatie:
 - = geschiedenis leerplichtwet
 - = wettelijk kader/ taken OM
 - = praktijk: MAS/ casuïstiek
 - = conclusies/ aanbevelingen

! RECHT OM TE LEREN
LEERPlicht
DAG VAN DE

Geschiedenis van Leerplicht in vogelvlucht

Jaartal	Achtergrond
1900	Ouders plicht om kinderen te onderhouden, zorgdragen geregeld schoolbezoek
1969	Noodzakelijke voorbereiding op arbeidsproces, maatschappelijke zorg
1992	Preventie criminaliteit , toezicht
2007	Kwalificatieplicht
2017	Wetsvoorstel thuisonderwijs, verlenging leerplicht tot 21 jaar

Wettelijk kader aanpak schooverzuim (1/2)

Leerplichtwet 1969

Volledige leerplicht

Artikel 2

- lid 1

Degene die het **gezag** over een jongere uitoefent, en degene die zich met **de feitelijke verzorging** van een jongere heeft belast, zijn **verplicht** overeenkomstig de bepalingen van deze wet te zorgen, dat de **jongere als leerling van een school staat ingeschreven en deze school na inschrijving geregeld bezoekt**.

- lid 3

De jongere die de leeftijd van 12 jaren heeft bereikt, is **verplicht** overeenkomstig de bepalingen van deze wet de school waaraan hij als leerling staat ingeschreven, geregeld te bezoeken, onverminderd het bepaalde in het eerste lid

Artikel 4

- lid 2

Het **schoolbezoek vindt geregeld plaats, zolang geen les of praktijktijd wordt verzuimd**.

Wettelijk kader aanpak schooverzuim (2/2)

Kwalificatieplicht

Artikel 4a

lid 1

De [...] bedoelde personen zijn verplicht te zorgen dat de jongere overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf staat ingeschreven als leerling of deelnemer bij een school of instelling die volledig dagonderwijs, een bij de wet geregelde combinatie van leren en werken, een onderwijsprogramma en dat hij deze school of instelling na inschrijving geregeld bezoekt, als:

- a. ten aanzien van de jongere de leerplicht is geëindigd, en
- b. de jongere geen startkwalificatie heeft behaald

Artikel 4c

lid 1

De jongere die als leerling of deelnemer van een school of instelling staat ingeschreven is verplicht het volledige onderwijsprogramma, het volledige programma van de combinatie leren en werken, respectievelijk het onderwijsprogramma te volgen dat door die school of instelling wordt aangeboden.

lid 2

De jongere voldoet aan de verplichting om de school of instelling na inschrijving geregeld te bezoeken, zolang hij geen les of praktijktijd verzuimt anders dan op een van de gronden.

Soorten verzuim

- Absoluut verzuim
 - artikel 5 onder b
- Relatief verzuim
 - Luxe verzuim
 - Overige verzuim / signaalverzuim

Afwezig op school, Hoe attesteren?

Taak OM in de aanpak van schoolverzuim

Strafrechtelijke handhaving

- Sturing leerplichtambtenaren/Halt optie
- Beoordeling / Afdoening processen-verbaal

Afdoeningsmodaliteiten:

Ouders/meerderjarige

- Strafbeschikking / Dagvaarding kantonrechter / Geldboete

Jongere/minderjarige

- Officiërszitting / Dagvaarding kantonrechter
- Leerstraf / Werkstraf / Toezicht en Begeleiding

ZO

**DAT WAREN
DE REGELS**

**DAN GAAN WE
NU OVER NAAR
DE REALITEIT**

Loesje

Postbus 1044

6801 EA Arnhem

www.loesje.nl

Ontwikkeling MAS

SAS voldeed niet meer

- Gebrek aan uniformiteit
- Behoefte aan visie intern
- Wens om gezamenlijk visie te bepalen
- Resultaat brede integrale aanpak schoolverzuim

Uitgangspunten MAS

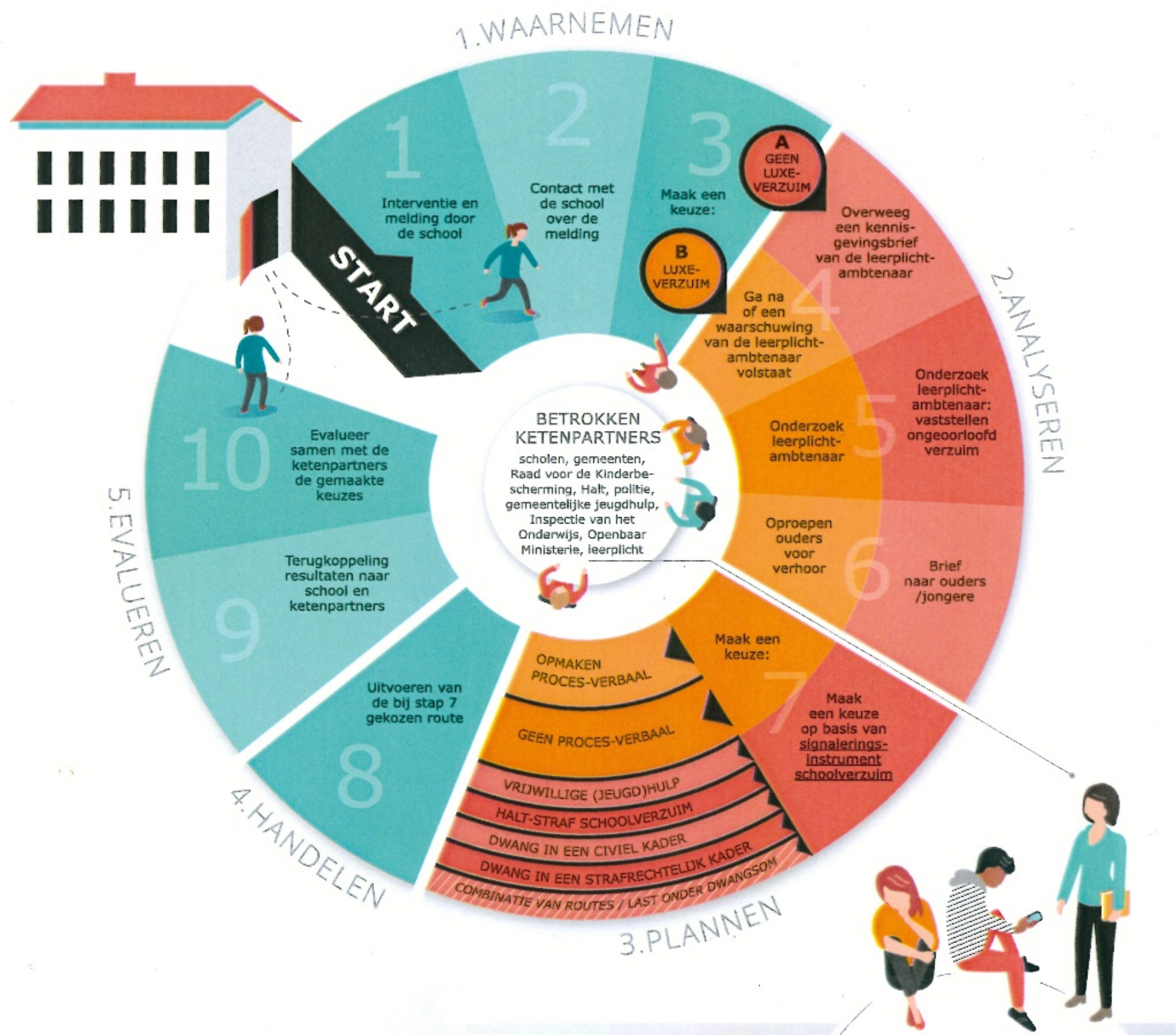
De aanpak van schoolverzuim volgens MAS is gebaseerd op vier uitgangspunten:

- I. Het doel van de gezamenlijke aanpak is terug / toeleiding naar een passend onderwijsprogramma.
- II. Vroegtijdige inzet van (jeugd) hulp bij zorgelijk verzuim staat voorop.
- III. Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim.
- IV. De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk.

Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS)
EEN GEZAMENLIJK PLAN VOOR IEDER KIND

Ingrado, Stichting Halt, het OM en de Raad voor de Kinderbescherming hebben de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) ontwikkeld vanuit de volgende gedeelde visie:

I	Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijs-programma	II	Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop	III	Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim	IV	De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus
----------	--	-----------	---	------------	--	-----------	---

→ → De start: de leerplichtambtenaar is aan zet

De MAS start bij de verzuimmelding die de school via DUO doet bij leerplicht. **De school informeert de leerplichtambtenaar over de acties die al ondernomen zijn om het verzuim te stoppen.** Naar aanleiding van de melding start de leerplichtambtenaar een onderzoek en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de melding. De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners.

→ → Het vervolg: vier routes bij schoolverzuim

Afhankelijk van de achterliggende redenen en het type verzuim kunnen verschillende routes worden gevolgd. De stappen in elke route volgen elkaar op en worden niet noodzakelijk allemaal doorlopen.

route 1

Vrijwillige
(jeugd)hulp

route 2

Halt-aanpak
schoolverzuim

route 3

Jeugdhulp in
verplicht kader

route 4

Aanpak via
het strafrecht

Samenwerken in de aanpak van schoolverzuim

Gezamenlijke aanpak ketenpartners van groot belang:

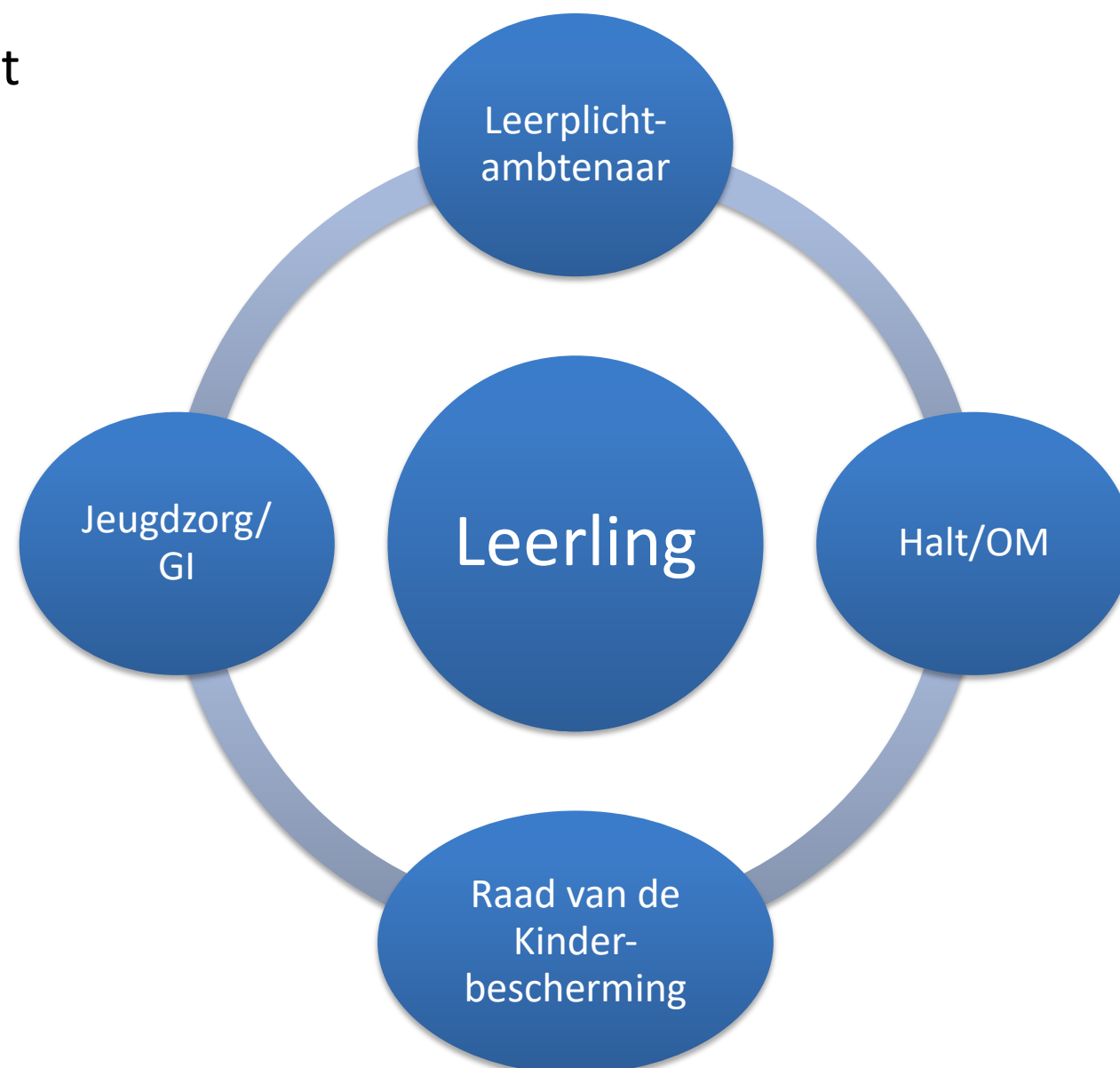
- Leerplichtambtenaar
- Halt/OM
- Raad
- Jeugdhulp/GI

Landelijk ketenwerkgroep OM/ HALT / RAAD/ INGRADO:

- Proces / Beleid -> SAS

Samenwerkingen op lokaal niveau:

- Casusoverleggen pv's mijna besproken
- Betrokkenheid regionale leerplichtoverleggen

Signaal verzuim CASUISTIEK 1/3

Casus 1 wachtlijst

- Zachria 14 jaar
- Schoolverzuim, school actie
- Melding Leerplicht buurtteam betrokken
- Verzuim blijft participierend consult GI nieuwe afspraken
- Opmaak PV, houden zich niet aan afspraken
- Aanhouden bespreking, afwachten actie GI
- Onderzoek GI laat op zich wachten
- Besluit?

Signaal verzuim CASUISTIEK 2/3

Casus 2 OTS

- *Amy 17,5 jaar/ enig kind van moeder met veel problematiek
- *sinds 2 jaar OTS / meerdere UHP
- *schoolverzuim afgelopen jaren op diverse scholen
- *dit schooljaar weer verzuim / nu deeltijd thuis
- * lpa maakt pv op
- *advies huidige gezinsvoogd jeugdreclassering
- * besluit?

Signaal verzuim CASUISTIEK 3/3

Casus 3

- Bart 17 jaar
- sport op topniveau
- verzuim school
- afspraken aangepast programma
- verzuimmelding
- nieuwe afspraken
- verzuim blijft
- Opmaak PV moeder/zoon
- zitting kantonrechter
- beslissing?

Conclusies/ aandachtspunten/ aanbeveling

Conclusies

- Leerplicht bijdrage aan leerrecht

Aandachtspunten

- (Tijdige) inzet (vrijwillige) hulp
- Effectiviteit van de hulp
- Verhouding straf- civiele maatregelen

Aanbevelingen

- Evaluatie MAS
- Doorontwikkelen MAS

**STILSTAAN
BIJ JE
HANDELEN
IS
VOORUITGANG**

Loesje

SCHOOL

**UITEINDELIJK
WORD JE
TOCH**

WIE JE ZELF BENT

Loesje

WWW.LOESJE.NL

POSTBUS 1045
6801 BA ARNHEM